

visit us @ <http://epaper.suryaa.com>

బుధవారం | 17 సెప్టెంబర్ 2025 | హైదరాబాద్

సంపులీ 18 | సంవి 327

| పేజీలు 10+8 | వెల: రూ. 6.50

Published from Hyderabad, Visakhapatnam, Rajahmundry, Vijayawada, Guntur, Nellore, Tirupati, Kadapa, Kurnool, Anantapuram, Warangal, Karimnagar, Nalgonda, Chennai, Bangalore, Mumbai, New Delhi

శ్రీ విశాఖ నామ సంవత్సరం : రక్షిణియామి - వర్ష బుట్ట, క్రూ పక్కం భాద్రపదం మాసం వికాశి రా.1.25 వరకు, పునర్వ్యాప రు.9.35 వరకు, ప్రశ్నం సా.5.22 మంచి 6.56 వరకు
 రాహుకాలం మ.12.00 మంచి 1.30 వరకు దురుపూర్ణం ఉ.11.35 మంచి 12.24 వరకు

వాళ్ళ బ్రాహ్మణ పాలన సార్!

వాళ్ళ బ్రాహ్మణ పాలన సార్!</p

ప్రజా ఉద్యమ పర్యవసానం

తెలంగాణ విమోచనం

భూమి కోసం.. భుక్తి కోసం.. విషువుక్తి కోసం.. సాగిన తెలంగాణ సాయిధ పోరాటం అత్యంత విలక్షణమైంది.

ఇది నిజాం నిరంకుశ పాలనకు, వెట్టి చాకీర్కి, దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా జరిగిన సమరమే కాదు.. అణచివేతను సహించలేని ప్రజల సామూహిక తిరుగుబాటు. పీడితుల పట్ల సానుభూతితో పిడికిలి బగించి పోరాడిన ఒక తరం చరిత్ర. బాల్యం నుంచే వేలమందిని ఉద్యమం వైపు ఆకర్షితులను చేసిన మహాత్తర పోరాటం. మహిళలు సైతం కొంగు బగించి బందూకులు పట్టిన మహేషాజ్యల ఘుట్టం. అనేక నిర్బంధాలు, దాడులు, దౌర్జన్యాలు, చిత్రహింసలను ఎదుర్కొని.. ప్రాణాలను సైతం లెక్కచేయకుండా నిజాం రాచరికానికి, భూస్వాముల పెత్తునానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడి ప్రపంచంలో ఎందరికో సూర్యల్నిచ్చిన ఉద్యమం.

1948 సెప్టెంబరు 17న నిజాం నవాబుకు చెందిన పైన్యం భారత సైన్యానికి లొంగిపోయింది. దీనితో భారత్ నదిబొడ్డున ఉన్న ఒక పెద్ద సంస్థానం చపిత ముగిసింది. దేవంలో జమ్మూ-కశ్మీర్, పైజాం సంస్థానాలది ప్రత్యేక చరిత్ర. ఆ రెండింటికి నరితుగా సంస్థానాలు ఆనాడు ఉన్నాయి. 550 పైచిలుకు ఉన్న సంస్థానాల్లో ఆ రెండే భారత్ నాయకత్వ పటిషును పరీష్కించాయి. 1947 అగస్టు 15 నాటికి భారత యూనియన్‌కో చేరకుండా విపరీత తాత్కారం చేసి తీవ్ర ఉత్సంగులు, ఉద్కితును స్థిరించి నవి ఈ రెండే. పాకిస్తాన్ అనుకూల శక్తులు ఒకటిపై నుంచి జమ్మూ-కశ్మీర్ ముట్టడిస్తూ రావటం వల్ల ఆ సంస్థానం మహోరాజు హరిసింగ్ 1947 అక్టోబర్ 27న భారత యూనియన్‌లో విలినం చేయడానికి అంగీకరించారు. కశ్మీర మహోరాజు లాగానే నిజాం కూడా చివరివరకూ స్వతంత్రంగా ఉండటానికి ప్రయత్నించాడు. అనివార్య పరిస్థితుల్లోనే ఇద్దరూ విలీనానికి అంగీకరించారు.

1948 సెప్టెంబరు 17కు ముందు, వెనుక జిరిగిన సంఘటనలను పరిశీలిస్తే ఇలాంటి ఎన్నో సంగతులు లెలుగులోకి వస్తాయి. ముఖ్యంగా ఈ రెండు సంస్కృతాల విలీన ప్రక్రియలనూ, ఆ తర్వాతి పరిణామాలను ప్రత్యక్షంగా వర్ణచేస్తీలిన ప్రముఖుల్లో వి.పి. మెనన్ ఒకరు. అనాటి దేశియ వ్యవహారాలమంత్రిత్వాభాలో సంస్కృతాల వ్యవహారాలు ఆయన చేతి మీదుగానే జరిగాయి. సద్గుర్ పల్భర్ భాయి పట్లే నేత్యత్వంలో ఆయన పనిచేశారు. పదవీ విరమణ అనంతరం పట్లే కోరిక మేరకు సంస్కృతాల విలీనంపై సమగ్ర సమాచారంతో ఒక పుస్తకం రాశారు. అందులో ప్రాదర్శాద్ సంస్కృతానికి కేటాయించినన్ని పేజీలు మరే సంస్కృతానికి జనరల్ చౌధురీ ఆధ్వర్యంలో కొనసాగిన మిలి టరీ గవర్నర్సు విశేష అధికారాల చేశారు. ఆ తర్వాత ఎం.కె. చటుం నైజాం చేతుల మీదుగానే సార్ ప్రాదర్శాద్ సంస్కృతం పరిపాలనా యాయి. పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని పోర ఉద్యోగాల్లో ముస్లింలకు అనాయాసాన్ని కీలక ఉద్యోగాల్లో 75 శాతం వాయికణాను రజుచుకురు సేవలేదడం.

కేటాయించలేదు. నెప్రూ, పట్టేల్లు పైధరాబాద్ సంస్థానా నికి ఇచ్చిన ప్రాధాన్యం మరే సంస్థానికి ఇవ్వలేదని చెప్పుకోవచ్చు. స్వతంత్రంగా ఉండ టానికి చివరివరకూ ప్రయత్నించిన నిజాం నవాబు కారణంగా భారత త సైన్యాలు చిన్హపూటి యుద్ధం చేయాల్సి వచ్చినా పటీల్ కానీ, నెప్రూ కానీ నవాబుపై ఏ మాత్రం శత్రుత్వాన్ని ప్రదర్శించలేదు. తన సైన్యాలు లొంగిపోయాయని పక్కదించిన తర్వాత ఆయనతో

చాలా గోరవప్రదంగా వ్యవహారిం చారు. ఆయన్ను రాజుప్రముఖుడిగా ప్రకటిం చారు. తన సొంత భూములను ప్రభుత్వపరం చేసినందుకు నష్టపురిపోరం గా భారీ మొత్తాన్ని ఇచ్చారు. ఉదారంగా వెన్నెన్న సైతం ఇచ్చారు. సొంత ఆస్తులను భారీగా కలిగి ఉండటానికి అనుమతిచ్చారు. నవాబుకే కాకుండా జాగీరుదార్లకు కూడా వారి వార్షికాదా యాన్ని లెక్కగట్టి సముచిత రీతిలో నష్టపురిపోరం చెల్లించడం గమనార్థం. భారత రాజ్యాంగాన్ని ఆమోదిస్తూ ఘర్షణాను సైతం నవాబు విదుదల చేశారు. భారత రాజ్యాంగం అమల్ లోకి రాకముందు అంటే 1950

జనవరి 26 వరకూ నిజాం విడుదల
 'ల చేసిన ఫర్మానా ఆధారంగానే
 టైద్ రాబాద్ రాష్ట్రంలో పరి
 పాలన సాగింది. అంతెందుకు
 1949 డిసెంబరు వరకూ మేజర్

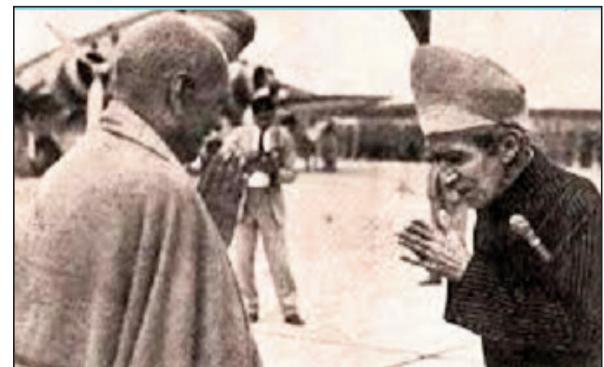
జనరల చాంపి అధ్యవ్యాప్తంలో కనెన్ గిన్ మిలి టరీ గవర్నర్సు విశేష అధికారిగా విడుదల చేశారు. ఆ తర్వాత ఎం.కె.చందులు నైజోం చేతులు మీదుగుానే సారి ప్రౌదరాబండ సంస్థానం పరిపాలనా యాయి. పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని పొర ఉద్యోగాల్లో ముస్లింలకు అనాశక్తిగా కొన్ని కీలక ఉద్యోగాల్లో 75 శాతం వాయుక్షణ రభాకర్మ వేత్తిగడం.

ఈన నిజాం చేసిన ప్రకటనతో తేటత్తెల్లమైంది. గవర్నర్ జనరల్లు ఉన్న వ్యాంట్యాప్టీన్ చాలా చెప్పిచూశారు. స్వతంత్రంగా ఉండటం అనాధికార్యమని చివరకు అన్ని అధికారాలు పోవటం భాయమని కూడా పొచ్చరించారు ఫలితం కనపడలేదు. బ్రిటీష్ అధికారుల నేతృత్వంలో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిగిప్పామని వ్యాంట్యాప్టీన్ ప్రతిపాదించారు. వైంణ సన్మేలనారు. సంసానాలో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ అనుది ఆనాది కాంగ్రెస్

విధానంలో ఒక భాగం. సంస్థానాల్లో భిన్న మతాలకు చెందిన
 ప్రజలున్న చేట దీన్ని ఇంకా బలంగా నొక్కిచెప్పారు
 కళ్ళీర్ణు కూడా ప్రజాభిప్రాయ సేకరణకు అందుకే అంగీ
 కరించారు. ప్రైదరాబాద్లో ప్రతిపాదన కూడా అందులో
 భాగమే. సర్దార్ పట్టెల్ వీటన్నిచేంకి అంగీకరించారు. వీ
 సంస్థానానికి ఇప్పని కొన్ని కీలక మినహయి
 వులు ప్రైదరాబాద్కు ఇచ్చారు. నైజా-0-
 భారత ప్రభుత్వాల మధ్య కుదిరిన
 ఒప్పందం ఇందుకో ఉ
 దాపూరణ. విలీనానిలి
 అంగీకరిస్తే బెరార్
 ప్రాంతాన్ని ప్రైదరాబాద్
 సంస్థానంలో చేర్చి ప్రతిపాదన
 కుదా ఒక దశలో అంగీ

నాటి సాయుధ పోరాట యోధురాలు నెల్లుట్ల అశ్వమాంబ
నిజాంకు ముస్లింలలో ఉన్న పలుకుబడిని, ఒక సంస్కారంగా ప్రాదరా
బాధుకున్న ప్రతిష్ఠాను దృష్టిలో ఉంచుకొని రాజుయాగ అధిపతిగా నవాబునికి
కొనసాగిస్తే బాగుంటుదని పట్టేల్చు మేనన్ సూచించారు. నెప్రఖాను
సంప్రదించిన తర్వాతే ఏ సంగతి చెబుతానని పటీల్ అన్నారు. ఆ మ-
రుసభి రోజే నెప్రఖా అంగికారం తెలిపినట్లు పటీల్ మేనన్ను చెప్పారు.
కళ్క సాధింపు దృష్టితో కానీ, మతవరమైన దృష్టితో కానీ నెజాం నవాబు
పట్ల నెప్రఖా-పటీల్ ద్వారయం వ్యవహరించలేదు. అందుకే వైజాయ
ఓటమిని ఒక వీరోచిత దినంగా జరుపుకుండామని ఆనాడు భావించచ
లేదు. రజ్యాకార్ల దౌర్జన్యాలకు ప్రతిగా కొన్నిచోట్ల అమాయక ముస్లింలైట్లై
కూడా దాడులు జరిగాయి. దేశ విభజన స్థితించిన రక్తచరిత ఇంకా
ఆరిపోని ఆనాటి నేపుఢుంలో పెద్ద పార్టీలల్ని సామరస్యాన్ని కోరుకున్నా
యి. విలీనం తర్వాత గతం తాలూకూ పాతపగలు, ఆధిపత్యాలు

అప్పు విశాదరం ఎందుకు వేగంలైంది?

భారత రాజ్యంగ పరిషత్తులో చేరేది లేదని నవాబు 1947 జూన్ 3న ఘర్యాని విడుదలచేయటంతో ప్రాదుర్బాధ స్థోట్ భివిష్యత్తుపై సందిగ్ధతకు బీజాలు వడ్డాయి. ఆ తర్వాత భార్త -ప్రాక్ష్మ దేంబ్లోనూ చేర్చబడిని ఆగ్నస్త

పదవులు పట్టుకుని వేళ్లాడిన నాయకులు

మలిద తెలంగాణ ఉద్యమం సాగిసాగి రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లోపిడి నలిగినటిగి 2014లో ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పాత్రింది. రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లో పడకుండా ఉంటే 2003-%-04 లోనే తెలంగాణ ఏర్పడి ఉండేదని కొందరి అభిప్రాయం. తెలంగాణ ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపిలు మూకుమ్మడిగా రాజీనామా చేయాలని వారిని ఎన్నుకున్న ప్రజలు డిమాండ్ చేసినా పదవి పట్టుకుని వేళాదారు తప్పితే ప్రజల పక్కన నిలబడలేదు. చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నత్పుడు టీడీపీ తెలంగాణము అడ్డుకుంది. టీడీపీతో పాత్రుగల అప్పటి బీజేపీ ఎన్నీవి ప్రభుత్వం తెలంగాణ ఏర్పాటుకు ఖాటవేయలేదు. నిజానికి 1998 కాకినాడ సభలో బీజేపీ జాతీయ కమిటీ ఒక టిట్లు.. దెండు రాష్ట్రాలు అనే తీర్మానం చేసింది. ఆ ప్రకారంగా ఆట నరేంద్ర పార్లమెంట్లో ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు ముందుకు పోలేదు. 2004లో కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలోని యూపీవి ప్రభుత్వం మాట తప్పింది. టీఆర్ఎవెన్ వారిని బుట్టలో వేసుకొని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల్లో చేర్చుకుని అధికారం రుచి చూపింది. తెలంగాణ ప్రాంత ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపిలు మూకుమ్మడిగా రాజీనామాలు చేయకపోవడం వల్ల మరోసారి రాష్ట్ర ఏర్పాటు వమ్మయింది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, సింగరేణి, ఆర్టిస్ట్స్, విద్యుత్ ఉద్యోగులు, విద్యార్థులు, యువకులు ఎన్ని త్వరాగాలకు, సమైలకు సిద్ధపడినా ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపిలు పదవులు వదలక, కనీసం రాజీనామా చేస్తామని బెదిరించలేకపోయారు.

ప్రీలైనంత మేరకు స్ఫూర్తివథం నుంచి తొలగిపోవాలన్న ఆకాంక్ష సెప్పెంబరు 17కు అధికారికంగా పెద్ద ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా చేశాయి. చరిత్రలో జరిగిన ఒక సంఘటనను తర్వాతి తరాలు మునుపటి తరాల్లగా చూడవు. సమకాలీన అవసరాలు, అంచనాలు చరిత్ర ఘటనలను చూసే తీర్మాని ప్రభావితం చేస్తాయి. సెప్పెంబరు 17ను వివోచనదినంగా అధికారికంగా నిర్వహించాలన్న దీపమాండ్ ఈరకంగా పచ్చిందే అలాగే ప్రత్యేక తెలంగాణ కోరిక బలపడి, రాష్ట్రం ఏర్పాటున తర్వాత చరిత్రలో తైజాం పొత్తుపై బలమైన కొత్త వ్యాఖ్యానాలు మొదలుయ్యాయి. నూతన తెలంగాణంలో తైజాం పొత్తను కూడా నూతనంగానే చూడటం మొదలుపెట్టారు. ‘తరతరాల బూజు నిజాం రాజు’ అను వ్యాఖ్యలు క్రమేపీ కనుమరగుతున్నాయి.

